

NINĐUCU

NINĐUCU

uključujući drevni tekst

ŠONINKI

ZED BARET

baBun

Beograd

2018.

© Copyright na prevod za Srbiju
IP BABUN

Sva prava objavljivanja za Srbiju zadržava izdavač.

Preveo
Zvonimir Baretić

Štampa
Donatgraf, Grocka
Tiraž: 600

Prvo izdanje
Beograd 2018.

ISBN 978-86-80792-12-5

SADRŽAJ

Predgovor	9
-----------	---

DEO I

Kratak pseudoistorijski osvrt na ninđucu	15
--	----

DEO II

Mesto i uloga ninđi u japanskom feudalnom društvu	45
---	----

DEO III

Šoninki, kulturna i filozofska pozadina	45
Ninđa – istorija jedne reči; Poreklo ninđucua; Dopri- nos drugih tradicionalnih znanja; Ezoterične tehnike i duhovnost	

DEO IV

Šoninki, priručnik ninđucua iz XVII veka	67
--	----

<u>Uvod u Šoninki (Šoninki đo)</u>	69
------------------------------------	----

Predgovor Kacuda Kakjusai Jošina; Izvorna tradicija naše škole ninđi (<i>Torju šoninki</i>); Različite vrste špijuna	
---	--

(*Šinobi no cuvamono no šina*); Uzvišeni principi veštine šinobija (*Icírju no šidai*);

Prvi svitak Šoninkija (*Šoninki šokan*):

Pripremanje za tajne aktivnosti (*Šinobi detači no narai*); Neophodno poznavanja nepoznatih planinskih staza (*Širaru jamađi no narai*); Noćno kretanje (*Jomiči no koto*); Upadi u gospodske kuće (*Kinduku tori hairu narai*); Učenja vukova i lisica (*Koro no miči no narai*); Učenja goveda i konja (*Gjuba no cutae no koto*); Prikupljanje obaveštenja u hramovima i svetilištima (*Kjuđi keibun no narai*); Rasprava o promenama izgleda (*Henge no ron*); Ubacivanje u redove neprijateljske vojske (*Đinću šinobu toki no narai*); Poruka barskih ptica (*Mizudori no kangae*); Pogodni trenuci za ušunjavanje (*Šinobi hairu đibun no koto*); Učiti od četvoronožaca (*Jo ašai no narai*); Dva šinobija koji rade zajedno (*Futari šinobi no koto*); Tri šinobija koji rade zajedno (*Sannin šinobi no koto*)

Srednji svitak Šoninkija (*Šoninki ću kan*)

Učenje o izazivanju komešanja na nebu i zemlji (*Tendo ćido no narai*); O uspinjanju i silaženju (*Takaki koe hikuki ni hairu no narai*); Špijunsko sagledavanje stvari iz šireg ugla (*Šinobi no iro o kaeru to iu narai*); Odbrana od neprijatelja (*Teku fusegi to iu narai*); Tajna učenja za zastrašivanje potajnih ubica (*Dainin ni neravarezaru hiho no mamori*); Mudro korišćenje senki drveća (*Kikage no daiđi*); Veština podmetanja lažnih tragova (*Koto o*

magirakasu no narai); Veština izvlačenja pravih namera iz ljudi (*Hito ni ri o cukusasuru narai no koto*); Prepoznavanje nečijeg karaktera (*Ninso o širu koto*); Tri zone ljudskog tela (*Motai ni santei aru koto*)

Završni svitak Šoninkija (*Šoninki ge kan*); Najskrovi-tiji principi (*Gokuhiden*); Granični prelaz bez kapije (*Mumon no ikkan*); Zaštita drugih od poraza (*Hito o jaburazaru no narai*); Emotivna stanja (*Šinso no koto*); Kako razlikovati znanje od principa (*Dori to riko to širubeki koto*); Nadziranje svog uma i dosezanje principa (*Kokoro no osame ri ni ataru koto*); Veština vođenja slobodnih razgovora (*Mukei benzecu*); Način prevazilaženja veštine (*Riđucuho*); Pogovor (*Šoninki okušo*) – posve-ta Natori Hjozaemona

PREDGOVOR

Ova knjiga je prvobitno bila zamišljena samo kao prevod *Šoninkija*, priručnika ninducua iz XVII veka. Međutim, zato što su unazad pola veka istaknuti pojedinci objavili više dobrih knjiga o nindama i ninducuu i čitaoce donekle pripremili za prihvatanje tog, u pojedinim delovima izuzetno teškog štiva za razumevanje, smatrali smo neophodnim da pomoću „ubrzanog kursa“ omogućimo čitaocu da premosti pomenuti jaz. Drugim rečima, s prva dva poglavlja hteli smo na najbrži mogući način da razvejemo sve predrasude u vezi s pojmovima ninda i ninducu, a posredstvom trećeg da olakšamo pristup *Šoninkiju*.

Oni koji su relativno skoro počeli na praktičan način da promovisu – pored već dobro znanog džudoa, karatea, kendoa i aikidoa – novu japansku veštinu ninducu, propustili su da je na pravi način obrazlože i u njenom teorijskom smislu (istorijski, filozofski i sl.), prenebregnuvši drevnu kinesku mudrost da „mač i četkica (č. pero) idu zajedno“, tj. da praksa i teorija moraju da se kombinuju. Kod mnogih su priče o nindama, njihovim borilačkim umećima i marifetlucima još uvek zasnovane na romantičarskim fantazijama i neistinama preuzetim pre pola veka od prvih Za-

padnjaka koji su nastojali da dokuče dublji smisao tog fenomena u to vreme nerazumljivog i većini Japanaca. Naime, TV serije, filmovi i stripovi o nindama u Japanu, koji su u decenijama posle Drugog svetskog rata zapljusnule japansko tržište, bili su tvorevina onih koji su se više rukovodili zaradom zasnovanom na gladi prosečnog Japanca za zabavom a manje na istorijski potvrđenim činjenicama, pa su ninde u očima većine neobaveštenih postale oličenje zla, glavni neprijatelji visoko uzdizanih i slavljenih samuraja, vladari tame u karakterističnoj odori s natučenom kapuljačom i bizarnim arsenalom najopakijeg oružja u svojim džepovima i rukama, beskrupulozne ubice iz potaje lišene bilo kakvog ljudskog osećanja. Ta kliširana predstava o nindama iz Japanu se ustalila kod nas (č. SAD, prim. prev.) i potom raširila po celom svetu poprimivši grotesknu i karikaturnu dimenziju.

Dakle, poglavlje *Kratak pseudoistorijski osvrt na ninđucu* predstavlja jedan od prvih ozbiljnih napisa o toj pojavi iz pera Don F. Dregera, koji se pojavio u knjizi *Azijske borilačke veštine* objavljenoj davne 1969. Istina, on je 1977. objavio i celu knjigu posvećenu toj temi pod naslovom *Ninđucu: Veština nevidljivosti, japanske špijunske metode iz doba feudalizma*, ali zbog sažetosti opredelili smo se za prethodno pomenut napis. Zarad onih koji ne znaju, potrebno je istaći da je Dreger bio jedan od prvih stranaca koji se upustio u praktično izučavanje japanskih ratničkih veština (džudo, đodo, kendo, aikido) i u njima dosegao visoka zvanja. Naravno, zbog isprepletenosti tih veština

s određenim filozofskim i psihološkim učenjima Dalekog istoka, on je neizbežno zabrazdio i u vode teorije, što je urodilo nizom članaka i knjiga koje su ga proizvele u jednog od vodećih svetskih autoriteta za tu oblast. Štaviše, ozbiljnošću svojih radova doprineo je da izučavanje ratničkih veština postane prihvatljiva tema i za akademska istraživanja.

Drugo poglavlje *Mesto i uloga nindži u japanskom feudalnom društvu* čini skup fragmenata iz knjige Samuraj i nindža čiji je autor Entoni Kamins (r. 1978). Kao vrstan historičar, arheolog, znalac japanskog jezika i dugogodišnji praktičar ratničkih veština, on se u toj knjizi bez zadržke obrušio na sve široko rasprostranjene predrasude o samurajima. Drugim rečima, ukazao je na naličje navodnih „časnih dvoboja“ samuraja i njihovog samoubilačkog čina (jap. seppuku ili harakiri), na preuveličanu famu o japanskom maču (jap. katana) ili „duši samuraja“ i Japanu kao zemlji samuraja (Zemlja izlazećeg sunca je bila država s većinskim seoskim stanovništvom kojim su upravljali daleko malobrojniji pripadnici samurajske klase). Naravno, Kamins je neumoljiv i po pitanju nindži – u Japanu nikad nije postojala odvojena društvena ili ratnička klasa zvana „nindže“. Štaviše, autor otkriva nepobitnu činjenicu da su nindže bile u stvari samuraji koji su – na osnovu uloge koju su igrali u ratu i miru u feudalnom Japanu, te znanja i veština kojima su morali da ovladaju – u očima današnjeg čitaoca samo egzotičan srednjovekovni pandan današnjih špijuna i komandosa ili specijalaca u savremenim armijama obučavanim

za izviđanje, vršenje diverzija u neprijateljskoj pozadini, obezbeđivanje važnih ličnosti i objekata, obavljane tzv. „prljavih poslova“ mimo svih zakonskih i moralnih normi i tome sličnog. Ipak, to izjednačavanje izvodljivo je samo sa stanovišta prethodno pobrojanih aktivnosti, ali ne i s pozicije duhovnih težnji. Pod potonjim mislimo na stanje svesti kome je istinski ninda morao da stremi posredstvom meditacije i iscrpljujućeg vežbanja i na koje se pisac Šoninkija osvrnuo u završnim poglavljima, a to svakako nije prioritet ili cilj u obuci specijalaca savremenih armija.

Treće poglavlje, *Šoninki – njegova kulturna i filozofska pozadina*, predgovor je francuskom prevodu *Šoninkija* iz pera Aksela Mazuera. Uvršten je u ovu knjigu iz prostog razloga što Mazuer argumentovano i znalački ukazuje na nesumnjivo kinesko poreklo znanja i veština kojima se odlikovala ratnička elita Japana. Naravno, namera mu nije bila da podrije originalnost pisca *Šoninkija*, već da ukaže na mogućnost boljeg uvida u poruku tog priručnika (naročito onih poglavlja u 4. ili završnom svitku) sa stanovišta onog što danas znamo o psihologiji i praksi šingon i zen budizma i opštevažecim dijalektičkim zakonima ratovanja jasno artikulisanim u Sun Ceovom „Umeću ratovanja“.

Što se tiče ovog priređenog *Šoninkija*, nužan je kraći osvrt. Ne sumnjamo da će oni, koji zanovetaju, u njemu odmah uočiti manjkavost zato što priređivač nije lično preveo tekst s japanskog već ga je predstavio čitaocu na osnovu jednog engleskog i francuskog pre-

voda. Dakle, ova knjiga predstavlja *Šoninki* priređivača koji se svojski namučio u nastojanju da pronađe uravnoteženo rešenje na osnovu pomenutih prevoda koji su mu stajali na raspolaganju. Reč je o *Šoninkiju* u interpretaciji Aksela Mazuera iz 2010. i istom tekstu u tumačenju Entonija Kaminsa i njegovog saradnika Jošie Minamija iz 2011. godine. Pri njihovom sravnjivanju povremeno su se pomaljale zapanjujuće razlike, a s njima i pitanje da li je reč o istom priručniku. Ali takva je sudbina svih starih kineskih i japanskih tekstova pisanih na starokineskom kad se prevode na evropske jezike. Zbog odsustva interpunkcije i sporadičnih promena značenja karaktera (kin. *han-c*; jap. *kandī*) tokom vremena, prevodioci se suočavaju s velikim teškoćama, pa je i u slučaju *Šoninkija* opšti utisak da su Mazuer i Kamins uveliko morali da se prepuste nagađanjima. Ta nagađanja, sa svoje strane, ne odražavaju samo stepen njihovog poznavanja japanskog jezika i kulture u širem smislu, već i ličnih sklonosti. Tako je Kamins, inače arheolog po zanimanju, uz podršku japanskog saradnika ispoljio veću verodostojnost u tumačenju onih delova teksta za koje bismo mogli reći da su praktičnog karaktera i od ovog sveta, a Mazuer daje bolja rešenja za poglavlja posvećena onome što bismo mogli podvesti pod psihološko i okultno, inače jedno od njegovih glavnih polja interesovanja. Imajući to u vidu, *Šoninki* u vašim rukama predstavlja svojevrsnu kombinaciju njihovih prevoda i napomena i zanemarivih intervencija priređivača.

Na kraju, posle svega rečenog, mi ne sumnjamo da će praktičari ninđucua toplo prigrčiti ovaj *Šoninki* jer je od suštinskog značaja za razumevanje njihovog puta. I ne samo oni! Ova „Biblija“ ninđi, koja je doskora bila strogo čuvana tajna čak i u Japanu, trebalo bi da bude ukras kućne biblioteke svakog iskrenog posvećenika japanskih ratničkih veština koji u njima prepoznaje put (jap. *do*) čovekovog fizičkog, psihičkog i duhovnog usavršavanja.

DEO 1

KRATAK PSEUDOISTORIJSKI OSVRT NA NINĐUCU

KRATAK PSEUDOISTORIJSKI OSVRT NA NINĐUCU

Veština ninđucu, koja obuhvata mnoge ratničke tehnike i vežbanja, najprostije je definisana kao način zaštite od opasnosti. Ali ona je i ratnička veština (*bugei*) koja uključuje različite metode špijuniranja, uznemiravanja, zbunjivanja i prikupljanja obavještenja o neprijatelju s ciljem da se pobjedi. U neku ruku, to je i špijunski sistem iz feudalnog perioda.

Malo se zna o počecima ninđucua ali je nesumnjivo japanskog porekla, iako su vojne špijunске tehnike iz Kine uveliko uticale na njen razvoj. Ninđucu se pojavio za vreme vladavine carice Suiko (595-628), a Mićinoue-no-Mikoto se obično smatra njenim pioninom. Poreklo te reči verovatno potiče iz rata koji su princ Šotoku Taiši i Morija vodili za zemlju Omi u periodu od 593. do 628. godine. Ratnik Otomo-no-Saidin uveliko je doprineo pobjedi Šotoku Taišija tako što je špijuniranjem pribavio dragocena obavještenja. Šotoku Taiši je tim povodom Otomoao počasnno nazvao „Šinobi“. Pisani karakter *šinobi* (忍) znači „ušunjati se“ i iz te reči je izveden izraz ninđucu (忍術). Najstarije forme ninđucua zvane su *šinobi* ili *šinobi-đucu*.

Slika1. Ninda u punoj ratnoj opremi

Veština ninđucu je pomenuta u letopisima ere Heian (794-1189). Minamoto Jošicune je navodno ovladao vojnom naukom, izučavajući Sun Ceovo „*Umeće ratovanja*“ (kinesko klasično delo o ratovodstvu) i podvrgavajući se specijalnom vežbanju u ninđucuu. Snage Minamotoa mnogo su se oslanjale na ninđucu u zbacivanju s vlasti porodice Taira.

Međutim, u eri Kamakura (1185-1333) mnogi ljudi su bili oterani s dvora ili lišeni ranga ratnika (*buši*), pa su potražili utočište u planinama oblasti Iga i Koga. U skladu s pričom današnjeg autoriteta za ninđucu T. Hacumija, oni su se tamo nastanili kao *đizamurai* (ratnici koji žive kao seljaci) i bili su pod stalnim pritiskom vladinih snaga koje su pokušavale da ih unište. Da bi se zaštitili, bili su primorani da razviju i usavrše ratničke veštine s minimumom sredstava i opreme. Sistematizovali su oružja i njihovu primenu i iznedrili široku paletu veština koje mogu da se svrstaju u ninđucu.

* * *

Sun Ceovo *Sveobuhvatno umeće ratovanja* sa komentarima svih vojskovođa objavila je izdavačka kuća Babun.

DEO I

Slika2a. Neprimetno plivanje ninđe

Slika2b. Tehnika bočnog kretanja ninđe

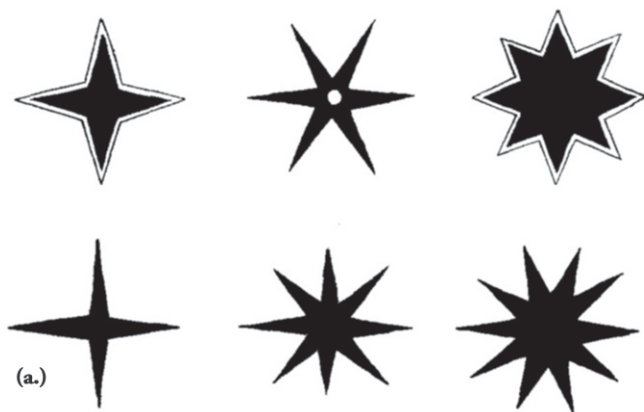
Uloga ninđe (sl. 1) ili „uhode“, jednog izuzetno uvežbanog vojnog špijuna, najbolje može da se iskoristi za ilustraciju značenja izraza ninđucu. Ninđi je bilo zadato da prikuplja obaveštenja o neprijatelju i vrši sabotaže, a bio je i znalac golorukih borilačkih veština. Sve ninđe su barem malo morale da znaju da rukuju s tri glavna oružja, a neki su vešto koristili i više od dvadeset.

Ninđe su bile razvrstane u tri grupe. *Donin* ili „gornji čovek“ predstavljao je i zastupao skupine ninđi u sklapanju ugovora s korisnicima njihovih usluga. *Ćunin* ili „srednji čovek“ bio je njegov pomoćnik, tj. zamenik vođe. *Genin* ili „donji čovek“ je bio agent koji je obavljao stvarne zadatke. *Genin* je taj koji je često rizikovao svoj život učestvujući u opasnim misijama i društvo ga je preziralo. *Genini* su smatrani najnižim slojem japanskog društva. Ako su bili uhvaćeni, često su ih mučili i sakatili pre nego što bi ih ubili.

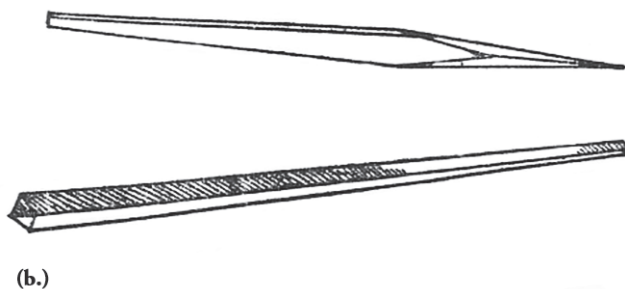
Najslavnije ninđe su se rodile i obučavale u oblastima Iga i Koga. Sela u kojima su te porodice živele bila su okružena planinama i divljim predelima, te su kao takva bila nepristupačna za slučajnog putnika i zaštićena od neprijatelja. Zahvaljujući toj izdvojenosti i udaljenosti, ninđa i njegov zanat – ninđucu – ostali su obavijeni tajnom.

U oblasti Koga je bilo oko pedeset *ćunin* porodica, od kojih je svaka u svojoj službi imala trideset ili pedeset *genina*. Iako su ninđe iz oblasti Koga i Iga postale najslavnije, bilo je i drugih skupina ninđi koje su izgradile zavidnu tradiciju. Šinšu iz oblasti Nagano

zvali su se *suppa* ili „kristalni talasi“, Košu iz oblasti Jamanaši bili su *nozaru* ili „planinski majmuni“, Došu iz oblasti Točigi bili su *rappa* ili „penušavi talasi“, a Rikuzen iz oblasti Sendai zvali su se *kuro haji* ili „crna telad“.

Sl. 3: Nindino oružje za bacanje (*šuriken*).

Obuka jednog ninđe počinjala je rano u životu: obično je u petoj ili šestoj godini bio podvrgnut naporim vežbama. Bio je podučavan da svakodnevno hoda po dugačkim ogradama napravljenim od mladih stabala kako bi razvio osećaj za ravnotežu. Satima je bio primoravan da visi držeći se rukama za grane drveća i tako razvijao snagu ruku, mentalnu čvrstinu i otpornost na zamor. Skakanje, trčanje, plivanje (v. Sl.2a), ronjenje i poseban trening u penjanju radi gipkosti i snage nogu predstavljali su drugu važnu fazu ranog vežbanja. Kasnije, obično u dvanaestoj ili trinaestoj godini, od njega se tražilo da bez odmora pretrčava duge staze i postane vešt u rukovanju oružjem. Vežbao je mačevanje i način upotrebe motke, koplja i *naginate* (neka vrsta japanske helebarde). Takođe je učio da baca *šuriken* (oružje oštih vrhova i sečiva) (Sl.3a i 3b) s veštinom koja krasí današnje bacače noževa u cirkusima. Ples, pevanje narodnih pesama, skiciranje, izrada mapa, veštine prerašavanja i kamufliranja, pa čak i veština obrađivanja drveta, tj. tesarski zanat činili su važan deo ninđine obuke.

Ninđa je oblačio različitu odeću, biranu tako da odgovara njegovom zadatku, ali njegova uobičajena odeća je bila *šinobi šozoku* koja se sastojala od jakne, kapuljače i posebno dizajniranih pantalona. Njegova obuća je bila laka, svilom postavljena i s razdvojenim palcem, što mu je omogućavalo tiho kretanje i sigurno prijanjanje. Njegov kostim je imao dva lica: sa spoljne strane je bio crvenkastocrn, a s unutrašnje tamnoplav, zelen ili beo.

Među naročitim veštinama kojima su ninđe vladale bila je i sposobnost prerusavanja, odnosno *šiči-ho-de* ili „sedam načina putovanja“. On bi se prerusavao u skladu sa svojom misijom. Sledeće su glavni vidovi tog prerusavanja:

1. *sarugaku*: putujući glumac
2. *komuso*: putujući monah
3. *jamabuši*: planinski isposnik
4. *sukke*: budistički monah
6. *cunekata*: seljački tip
7. *akindo*: trgovac

Nesumnjivo da je ninđa, izvevši neko od tih prerusavanja, morao biti dobro upoznat s načinom života klase kojoj je pripadao onaj kojeg je oponašao.

Zahvaljujući svojoj sposobnosti – ishodu pažljivo isplaniranog i napornog vežbanja – ninđa je postao legenda. Obmane i lukavstva u kojima je učestvovao naterale su običan narod da ga se plaši i gleda sa strahopoštovanjem. Njegovi izuzetni podvizi naveli su neke ljude da veruju da ima natprirodne moći. Njegove neobične metode kretanja poznate pod nazivom „deset koraka“, sastojale su se od sledećih načina:

1. *nuki-aši*: neprimetan korak
2. *suri-aši*: klizeći korak
3. *šime-aši*: korak na petama sa zastajkivanjem
4. *tobi-aši*: poskakujući korak
5. *kata-aši*: šepajući korak